

HISTORICKÝ KALENDÁŘ

- 1131 První zmínka o naší obci s názvem Satcane (nyní Žatčany), ves náležela Biskupství olomouckému
- 1247 Připomíná se kostel sv. Martina, po odchodu plebána Kunráta je fara znovu obsazena
- 1248 Král Václav I. dovolil, aby byl trh lovné zvěře přenesen z Měšina do Žatčan
- 1345 Zmínka o prvním známém faráři Janu Stendalovi
- 1351 Papež Klement VI. jmenuje faráře žatčanského Jana Stendala kanovníkem brněnským
- 1388 Markrabě Jošt připojuje ves ke Špilberku
- 1560 Ves prodána stavům Markrabství moravského
- 1561 Ves prodána Hanušovi Haugvicovi z Biskupic
- 1573 Ves koupil biskup olomoucký Jan Grodecký, který ji připojuje ke statku Chrlice
- 1600 Kolem tohoto roku byla zvýšena věž a na ní zavěšeny 4 zvony
- 1616 Morová rána, z osadníků zůstalo jen 28 lidí
- 1618 Jako poděkování za přežití moru postavili zbylí osadníci kapli Sv. Maří Magdaleny
Kostel zasvěcen Nejsvětější Trojici (předtím sv. Martinu)
- 1634 Duchovní správa připadá k Újezdu
- 1700 Kostel přestavěn ve slohu barokním, gotická okna zazděna, postaven nový barokní oltář
- 1766 U vchodu na hřbitov postaven kamenný kříž v raně barokním slohu, s latinským nápisem
- 1771 Provedeno číslování domů
- 1785 Krajský hejtman olomoucký hrabě Dubský zakládá Třebomyslice
- 1794 Prodán obecní rathaus (hostinec) č. 27
- 1805 Filiální kostel žatčanský byl Francouzi za bitvy tří císařů téměř vydrancován
- 1809 Francouzská vojska opět v obci
- 1821 Střecha kostela a věže byly znovu zbudovány
- 1831 V obci řádila cholera, 17. 7. zemřelo 66 osob, následujícího dne 15 osob
- 1832 Zakoupen domek č. 25 v Koutě pro školu
- 1834 Vypuštěn Žatčanský rybník
- 1835 Mlynář Paul Wrana nechal u Dvora postavit děkovný kříž s německým nápisem
- 1840 Mlýn Na hrázi přeměněn na zemědělský dvůr
- 1846 V Třebomyslicích vyhořelo 36 domů, v Žatčanech 3 stodoly
- 1848 7. 9. bylo zrušeno poddanství (roboty) v Čechách
- 1850 Byla vydána základní listina o zrušení roboty na Chrlickém panství
První obecní volby představených a výboru
Velká oprava kostela (vchod pod věží, odstraněn pilíř ve středu kostela, nová zákristie)

- 1853 Střecha kostela pokryta břidlicí místo šindele
- 1856 Vyhořela škola č. 25, po ohni znovu opravena a rozšířena
- 1857 Založena Kniha pamětní (kronika) obce s popisem událostí od r. 1794
Samostatná škola, 19. 11. sepsána „Základní listina samostatné obecné školy žatčanské“
- 1864 Ves připadla Biskupství brněnskému
- 1866 Za války s Pruskem se do obci dostala nepřátelská vojska
Majitelem mlýna Na hrázi č. 28 se stává Bedřich Rainer
- 1869 První soupis lidí a dobytka
- 1872 Vdova Rosálie Hedrichová nechala postavit na návsi sousoší Nejsvětější Trojice
- 1880 Pozemkové knihy převedeny na metrické míry
- 1881 Druhý soupis lidí a dobytka
- 1885 Zrušena výroba cikorky
- 1887 Postavena silnice přes Třebomyslice
- 1889 20. 8. postihlo obec velké krupobití
- 1890 Mlýn Na hrázi koupilo od Rainera Biskupství brněnské
- 1892 Postavena silnice ze Žatčan do Újezda
- 1893 Na č. 20 postavena nová dvoutřídní obecná škola
- 1895 Část zaniklé továrny na cikorku pobořena, část upravena na byty pro panské dělníky
- 1900 U kostela postaven dřevěný misijní kříž
- 1902 V dubnu založen Sbor dobrovolných hasičů Žatčan a Třebomyslic
- 1903 V Újezdě otevřena nová měšťanská škola
- 1907 Zbudována silnice ze Žatčan do Nesvačilk
- 1908 Pořízeny věžní hodiny s 3 ciferníky
- 1909 Posvěcena a do venkovního výklenku kostela postavena socha sv. Jana Nepomuckého
- 1910 Sčítání lidu
13. 11. založen Sokol
- 1911 3. 11. ustavena Jednota pro zřízení samostatné duchovní správy (Kostelní jednota)
- 1913 Postaven dům č. 93 - bývalý OÚ
- 1914 Začátkem 1. světové války narukovalo 53 vojáků ze Žatčan a 49 z Třebomyslic
- 1916 Z věže odebrány 3 zvony pro válečné účely
Do války narukovalo 80 mužů ze Žatčan a 64 z Třebomyslic
- 1917 Školní kronika z 15. 9. 1917 uvádí, že do války narukovalo 96 vojáků ze Žatčan a 82 z Třebomyslic
- 1918 Za 1. světové války padlo 23 našich vojáků
10. 11. oslavila obec vyhlášení samostatnosti Československa
11. 11. skončena 1. světová válka

- 1919 Založena tzv. tichá Myslivecká společnost
Kostelní jednota kupuje od Ondřeje Winklera dům č. 29 na zbudování prozatímní fary
Odstraněno ozdobné zdivo nad vchody do školy
- 1921 29. 3. založen Sportovní klub Žatčany–Třebomyslice
17. 9. založen Orel
1. 10. zřízena první autobusová linka přes obec na trati Klobouky – Brno
První sčítání lidu v ČR
- 1922 Postavena sokolovna
Na věž kostela pořízeny 3 nové zvony
- 1923 15. 7. sokolovna slavnostně otevřena
- 1925 25. 10. založen Spolek pro postavení a udržování Spolkového domu v Žatčanech–Třebomyslicích
Jednota Orla kupuje Adlerovu hospodu č. 52 v Třebomyslicích
- 1927 27. 2. otevřena veřejná knihovna v Žatčanech
- 1928 Elektrifikace obce
Regulace Cezavy
Na přelomu let 1928/1929 krutá zima s vysokými mrazy a množstvím sněhu
- 1930 Obnovena samostatná duchovní správa
Otevřena nová měšťanská škola v Újezdě
- 1931 Do obce zaveden telefon, telefonní ústředna v hostinci u Severů
- 1932 Na návsi postavena nová hasičská zbrojnice
Sportovní klub založil divadelní odbor
- 1934 Postavena orlovna
- 1935 Věž kostela zvednuta o 80 cm , doplněn 4. ciferník věžních hodin směrem k Újezdu
2. 6. slavnostně otevřena orlovna
- 1938 President Beneš vyhlásil 21. 5. částečnou mobilizaci a 23. 9. úplnou mobilizaci armády
Na polích Pláňavy bylo zřízeno provizorní letiště s asi 12 stíhačkami
- 1939 1. 9. vypukla 2. světová válka
- 1941 12. 4. Němci zastavili činnost Sokola, 8. 10. byl rozpuštěn a majetek zabaven
6. 7. primice našeho občana P. Břetislava Lauterbacha z č. 10
30. 11. Němci zastavili činnost Orla
Do ulice Kout postavena betonová silnice
- 1942 Odebrány 2 kostelní zvony pro válečné účely
- 1943 Na základě vládního nařízení z roku 1942 bylo v červnu při SK Žatčany – Třebomyslice ustaveno
Kuratorium pro výchovu mládeže (česká fašistická organizace), které převzalo veškerý sokolský inventář
- 1945 15. 4. opustilo obec 20 německých kolonizátorů

23. 4. osvobodila Rudá armáda naši obec od německé okupace
Při osvobození obce padlo 22 sovětských vojáků, zahynul i náš občan
8. 5. skončila v Evropě 2. světová válka
2. 9. skončila 2. světová válka
- 1947 Ustavena Myslivecká společnost, od roku 1963 s názvem Myslivecké sdružení
Obec Žatčany pořídila místní rozhlas
- 1948 25. 2. nástup komunistického režimu
28. 3. komunisté zastavili veškerou činnost Orla v obci – movitý majetek převeden na Sokol
31. 12. zanikly Třebomyslice sloučením se Žatčany
- 1949 Od 1. 1. přečíslování domů spojené obce
10. 4. otevřeno nové hřiště na kopanou za kostelem
- 1950 Zbudován na návsi Pomník padlým v 1. a 2. světové válce
22. 2. založeno JZD (13 členů)
- 1951 V září byla zavedena autobusová linka Nesvačilka - Žatčany - nádraží v Sokolnicích
- 1952 7. 10. komunisté zastavili činnost Spolkového domu – majetek zestátněn a předán do užívání MNV
- 1953 1. 6. provedena nečekaně měnová reforma (na naše hody)
Na OÚ č. 93 zrušeny chlévy pro býky, zřízena obřadní síň
- 1954 V katastru obce se 20. 7. poprvé vyskytla mandelinka bramborová
1. 9. zřízena mateřská škola v bývalém hostinci u Otrísalů č. 178
- 1957 Do JZD vstoupilo 70 rolníků
Na Zahradách byla vyhloubena požární nádrž
- 1958 23. 2. posvěceny 2 nové kostelní zvony – „hrubý“ Maria, „polední“ Václav
- 1959 29. 11. posvěcen 3. kostelní zvon „Jan Bosco“
- 1960 Silnice přes obec vyasfaltována
- 1963 Regulace Hranečnického potoka
Postaveny nové mosty přes Cezavu
- 1965 Zahájena výstavba rybníka na Loučkách
- 1966 Zahájena stavba kabin fotbalistů na hřišti
Obec postihlo silné krupobití
Mateřská škola byla přemístěna na bývalý OÚ v Třebomyslicích č. 111
- 1968 Pražské jaro – uvolnění politického a společenského života v republice
Pokus o obnovu jednoty Orla
21. 8. vpád vojsk Varšavské smlouvy do ČSSR
- 1969 20. 4. se stal Jan Kalvoda z č. 104 juniorským mistrem ČSSR ve volném stylu
22. 4. juniorským mistrem ČSSR v zápase řeckořímském

28. 9. primice našeho občana P. Antonína Hladkého z č. 243
Provedena rekonstrukce elektrické sítě v obci
- 1970 V červenci slavnostně otevřeny nové kabiny na hřišti
- 1971 Sloučeno JZD Žatčany s JZD Telnice
- 1972 Postavena samoobsluha
Založen Sbor pro občanské záležitosti při MNV (zanikl v roce 1991)
- 1973 Postavena lovecká chata s nedalekou cvičnou střelnicí u Starého lesa
- 1974 24. 10. založena místní organizace Svazu zahrádkářů
Krupobití zničilo 80 % úrody
- 1975 1. 1. přešlo místní JZD do JZD Průboj Sokolnice
- 1976 Zahájena výstavba dešťové kanalizace v obci – postupně dobudována do r. 1986
Otevřena klubovna hasičů – přistavěna ke kabinám fotbalistů
- 1977 Vyhloblena obecní studna na Ovčírkách (Michlova)
- 1979 Začala kooperace naší základní školy se školou v Telnici
- 1980 Zahájena velká oprava kostela trvající do roku 1989
- 1982 30. 10. otevřena nová mateřská škola na Ovčírkách
- 1989 17. 11. – násilné potlačení demonstrace studentů v Praze – pád komunismu
- 1990 První svobodné volby do Poslanecké sněmovny a obecního zastupitelstva po 44 letech
26. 7. obnovena činnost jednoty Orla
- 1991 30. 1. vyšlo první číslo Obecního zpravodaje
Pronájem staré MŠ č. 111 místnímu podnikateli Miloslavu Osičkovi
OÚ se přestěhoval do upravené části budovy MŠ
- 1992 4. 10. vrátil OÚ bezplatně orlovnu původnímu majiteli – Jednotě Orla
Starý OÚ na č. 93 po opravách pronajat místní podnikatelce Dagmar Sýkorové
Schválen Program obnovy vesnice
Z Pomníku padlým odstraněna rudá hvězda – symbol komunismu
- 1993 Při transformaci ZD Průboj Sokolnice se naše ZD osamostatnilo
Vybudována oplocená obecní skládka na Stání
Zahájena plynofikace obce – 1. etapa (střed obce), ukončena 5. 11.
- 1994 Dokončena plynofikace ve zbývajících částech obce (Kout, Zahrady)
Obec zakoupila první počítač
Na návsi obnovena lipová alej – vysázeno 23 lip
- 1995 Provedena velká rekonstrukce návsi
1. 7. obnovil samostatnou činnost Sportovní klub Žatčany
Pro hasiče zakoupena cisternová automobilová stříkačka T 148 CAS

- Schválen 1. územní plán obce do roku 2005
- 1996 Na Ovčírkách postaven nový OÚ s hasičskou zbrojnicí
Obec spolu s Tvarožnou zvítězila v okresní soutěži Vesnice roku 1996
Stará hasičská zbrojnice prodána místnímu podnikateli Petru Procházkovi
Pořízeny průlezky na návsi, v MŠ a na Dolech
Obec zvítězila v krajské soutěži Vesnice roku 1996 v péči o zeleň
Provedena kabelizace telefonních rozvodů (investor Telecom)
Provedena kabelizace televizních rozvodů (investor obec)
22. 12. zahájen provoz kabelové televize v obci
- 1997 Zahájena 1. etapa rekonstrukce chodníků (Třebomyslice)
Zahájen provoz obecního vysílání kabelové televize
Proběhlo zpevnění vozovek na Stání a na Zahradách
Obec pořídila novou ústřednu místního rozhlasu
Založena biocentra za hřištěm a u rybníka
Ustavena pobočka družstevní záložny PRIA Brno, zkrachovala r. 2000
Výmalba kostela, obnova fasády kostela a kaple
- 1998 4. 7. prmiční slavnost našeho občana Pavla Křivého na návsi, z domu č. 274
Vystavěny 2 nové autobusové čekárny
Vydány 4 pohlednice obce
18. 6. udělil předseda Poslanecké sněmovny obci znak a prapor
Provedena 2. etapa rekonstrukce chodníků (střed obce, ke družstvu)
16. 11. byl na OÚ zřízen internet a elektronická pošta
- 1999 19. 9. slavnostně otevřeno obecní víceúčelové (tenisové) hřiště s umělým povrchem
Zahájeny komplexní pozemkové úpravy v katastru obce
Provedeny úpravy okolí hřbitova a hřiště
- 2000 15. 11. zahájena stavba obecního vodovodu
V srpnu zahájena velká rekonstrukce kabin na hřišti
- 2001 Stavba obecního vodovodu dokončena – obec napojena na Vírský oblastní vodovod
21. 10. při oslavě 870. výročí první historické zmínky o Žatčanech posvěcen na návsi obecní prapor
a vysázen strom tisíciletí (lípa)
Zahájena revitalizace rybníka na Loučkách
- 2002 Dokončena revitalizace rybníka na Loučkách
V základní škole zřízena počítačová třída (4 počítače)
Přestavěn bývalý školní byt na družinu a učebnu školy
- 2003 Modernizován hostinec U Severů

- 2004 Založen modelářský klub ALKA
Vzniklo volné sdružení příznivců motorek s názvem Motobanda Vokuši
Ukončen projekt komplexních pozemkových úprav v obci
Zrestaurováno sousoší Nejsvětější Trojice
Zahájena rekonstrukce rozvodů elektrické sítě
Ukončena velká rekonstrukce fary (zahájena v roce 1994)
3. 3. uhořela při požáru na ubytovně v Brně naše občanka Dana Andrlíková z č. 241
Skončila povinná vojenská služba
- 2005 Dokončena rekonstrukce rozvodů elektrické sítě a modernizace veřejného osvětlení
Obnoven žatčanský kroj
8. 5. slavnostně odhalen na návsi nový památník obětem války od akad. sochaře Jiřího Sobotky z Brna
Začala velká rekonstrukce orlovný (I. etapa)
Manželé Vladimír a Božena Lautrbachovi z č. 282 oslavili platinovou svatbu – 65 let společného života
Zanikl místní Svaz zahrádkářů
- 2006 Zahájena výstavba podtlakové kanalizace obce
Schválen nový územní plán obce na dobu 15 let
1. 9. zahájen provoz integrovaného dopravního systému (IDS) JM kraje přes naši obec
Spoje jsou vedeny na nádraží v Sokolnicích, pak vlakem do Brna
Obec odkoupila bývalou Teplého pekárnu a Chmelíkovu stodolu, aby mohly být realizovány stavební záměry nového územního plánu
Zahájena výstavba asfalt. obslužné polní cesty podél severní strany Litavy
Pokračovala velká rekonstrukce orlovný (II. etapa)
- 2007 12. 1. jubilejní 30. myslivecký ples
29. 1. úmyslně založen požár Halmovy stodoly
10. 2. pořádána za velké účasti občanů I. obecní zabíjačka na návsi
15. 8. ukončena asfalt. polní cesta od hřiště přes Cezavu a podél severní strany řeky od mostu u Ropy k mostu na Újezd
15. 8. dokončen železobetonový most před Cezavu za hřištěm
Demolice bývalé Teplého pekárny a Chmelíkovy stodoly
Provedena oprava mostku U Brodku
Probíhala 2. transformace zemědělského družstva, stalo se součástí holdingu Zemědělské zásobování a nákup Pomoraví, a. s. Hodonín
Občané využívají výhodný provoz internetu přes obecní kabelovou televizi
Základní škola ukončila dlouholetou kooperaci se ZŠ Telnice
Od šk. roku 2007/2008 je v ZŠ ve 3 třídách vyučováno všech 5 ročníků

V MŠ vyměněna všechna dřevěná okna a venkovní dveře za plastová, vchod do školy byl stavebně upraven
Z přebytečné zeminy z kanalizace je vytvářen umělý kopec v budoucí odpočinkové ploše za hřištěm
Na náklady obce byla provedena oprava Kalvodova kříže u Starého lesa a Fialova kříže v polích poblíž
zřídla Šaratica

2008 V kostele byla provedena velká oprava varhan v hodnotě 200 tis. Kč (vzdušnice a dřevěné píšťaly)
Provedena výstavba asfaltové obslužné polní cesty směrem od hospodářského střediska družstva přes
mostek Brodek po levé straně silnice k Moutnicím. Pod vrcholem kopečku odbočuje na východ a vyústuje
u Fialova kříže na silnici k Nesvačilce

V rámci realizace komplexních pozemkových úprav byl vysázen biokoridor směřující od Starého lesa
na křižovatku polních cest u Eliášova kříže

Stavebními úpravami se zvýšila kapacita mateřské školy na 45 dětí

Obecní knihovna se v důsledku úprav mateřské školy přestěhovala do bývalého obecního úřadu na č. 93

Ke kůru, zákristii a skladu vedle hlavního vchodu do kostela byly pořízeny nové dveře

Byla dokončena oprava Eliášova pamětního kříže na křižovatce polních cest do Dílů a zrestaurován
Kunderův kříž u sokolovny

V obci je letos chováno 176 psů, proti roku 1962 se jejich počet zvýšil o 67

Koncem roku skončila činnost původního zemědělského družstva vlastníků, bylo transformováno
na akciovou společnost

2009 V letech 1984–2009 se do obce přistěhovalo 28 nových rodin

Na okraji obce k Újezdu a k Brnu byly instalovány digitální měřiče rychlosti

V dubnu probíhal v Českém rozhlase Brno žatčanský den – v prezentaci vystoupilo několik našich občanů
27. 9. se zúčastnilo asi 100 věřících setkání s papežem Benediktem XVI. na letišti v Tuřanech

V říjnu zahájena II. etapa výstavby splaškové kanalizace

U petangového hřiště na návsi postaven kovový altánek

11. 12. se konalo v Římě kněžské svěcení našeho rodáka P. Jiřího Brabce, LC z čísla 96 a 12. 12. tam
sloužil primiční mši sv.

2010 8. 5. sloužil P. Jiří Brabec na žatčanské návsi primiční mši sv.

Ukončena II. etapa splaškové kanalizace

2. 6. se v našem katastru po celodenním dešti rozlila Cezava

V ZŠ vyměněna dřevěná okna a venkovní dveře za plastová

Vybudována obecní kompostárna v bývalém areálu ZD